

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 29 kwietnia 2019 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka

(druk nr 1156)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka jest rozszerzenie zakresu ustawy na wszystkie osoby polskiego pochodzenia zamieszkałe za granicą.

Konsekwencją zmian podmiotowych jest, między innymi, zmiana preambuły ustawy (art. 1 pkt 1), zmiana nazwy Rady do Spraw Polaków na Wschodzie na Radę do Spraw Polaków poza Granicami Kraju (art. 1 pkt 3), wydłużenie terminu w jakim właściwe organy mają obowiązek przedstawić informację czy wobec wnioskującego o Kartę Polaka zachodzą okoliczności określone w przepisach ustawy, przemawiające za odmową przyznania Karty Polaka. Określono również termin wydania decyzji w sprawie przyznania Karty Polaka (art. 1 pkt 6). Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w dniu 12 kwietnia 2019 r. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 3362). Prace nad ustawą prowadziła Komisja Łączności z Polakami za Granicą, która przedstawiła sprawozdanie w druku nr 3375.

Komisja dokonała zmian o charakterze legislacyjnym.

W drugim czytaniu zgłoszono 4 poprawki, które miały na celu rezygnację z nowelizacji ustawy - Prawo konsularne (poprawki 1 i 3), wprowadzenie terminu na wydanie decyzji

w sprawie Karty Polaka (poprawka nr 2) oraz zmianę terminu wejścia w życie ustawy (poprawka nr 4).

Sejm uchwalił ustawę z poprawkami.

III. Uwagi szczegółowe

1) w art. 1 w pkt 2 w lit. b nadaje się nowe brzmienie art. 2 ust. 2 ustawy, z którego wynika, że Karta Polaka może być przyznana osobie nieposiadającej w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka oraz w dniu przyznania Karty Polaka obywatelstwa polskiego. Art. 2 ust. 4 ustawy o Karcie Polaka zawiera już ten warunek, zatem w dwóch przepisach ustawy powtórzona jest ta sama materia.

Należy również zwrócić uwagę na to, że ustawa o obywatelstwie polskim nie posługuje się określeniem „obywatelstwo Rzeczypospolitej Polskiej”. Zgodnie z § 9 Zasad Techniki Prawodawczej w ustawie należy posługiwać się określeniami, które zostały użyte w ustawie podstawowej dla danej dziedziny spraw, w szczególności w ustawie określanej jako „kodeks” lub „prawo”. Proponuje się dostosować określenie do ustawy o obywatelstwie polskim.

Propozycja poprawki:

– w art. 1 w pkt 2 w lit. b:

a) polecenie nowelizacyjne otrzymuje brzmienie:

„ust. 2–4 otrzymują brzmienie:”;

b) w ust. 2 wyrazy „Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazem „polskiego”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie nieposiadającej zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

albo

– w art. 1 w pkt 2:

a) w lit. b, ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Karta Polaka może być przyznana osobie:

- a) nieposiadającej w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka oraz w dniu przyznania Karty Polaka obywatelstwa polskiego lub
 - b) nieposiadającej zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - c) posiadającej status bezpaństwowca.”,
- b) dodaje się lit. c w brzmieniu:
„c) uchyla się ust. 4;”;

2) w art. 2 zawarto przepis przejściowy, na podstawie którego postępowania wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, prowadzone przez Radę do Spraw Polaków na Wschodzie, prowadzi Rada do Spraw Polaków poza Granicami Kraju, na podstawie przepisów dotychczasowych.

Nie jest jasne jaka ma być funkcja takiego przepisu bowiem na skutek opiniowanej nowelizacji przepisy dotyczące postępowania przed Radą nie ulegają zmianie, zmienia się jedynie nazwa Rady. Interpretacja art. 2 może prowadzić do wniosku, że nowy podmiot zastępuje dotychczasowy.

Wskazać również należy, że w art. 19a ust. 5 i 6 ustawy o Karcie Polaka wprowadzono termin do wydania decyzji w sprawie Karty Polaka (30 dni od dnia przedstawienia przez właściwe organy informacji albo upływu terminu do jej przedstawienia). Jednocześnie wydłużono termin na przedstawienie informacji czy nie zachodzą okoliczności przemawiające za odmową przyznania Karty Polaka do 90 dni od dnia wprowadzenia do rejestru wniosku o przyznanie Karty Polaka i 30 dni od dnia wprowadzenia do rejestru wniosku o przedłużenie Karty Polaka.

Ustawodawca nie wprowadził do ustawy przepisu intertemporalnego w tym zakresie tzn. nie wypowiedział się czy w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy decyzje mają być wydane w terminie określonym w art. 19a ust. 5 albo 6 czy stosując przepisy dotychczasowe.

Propozycja poprawki:

– art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy nie upłynął termin, o którym mowa w art. 19a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, właściwe

organy przekazują informacje, o których mowa w tym przepisie, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy organy, o których mowa w art. 19a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, przekazały informacje, o których mowa w tym przepisie, a właściwy konsul lub wojewoda nie wydał decyzji o przyznaniu Karty Polaka albo decyzji o odmowie przyznania Karty Polaka, właściwy konsul lub wojewoda wydaje decyzję o przyznaniu Karty Polaka albo decyzję o odmowie przyznania Karty Polaka w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy organy, o których mowa w art. 19a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, nie przekazały informacji w terminie określonym w tym przepisie, a właściwy konsul lub wojewoda nie wydał decyzji o przyznaniu Karty Polaka, właściwy konsul lub wojewoda wydaje decyzję o przyznaniu Karty Polaka w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.”

– po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. W sprawach o przedłużenie ważności Karty Polaka wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się art. 19a ust. 1, 4 i 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Termin, o którym mowa w art. 19a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, biegnie od dnia wejścia w życie ustawy.”

albo

– art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2 W sprawach o przyznanie i unieważnienie Karty Polaka wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się art. 19a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Terminy, o którym mowa w art. 19a ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, biegną od dnia wejścia w życie ustawy.”

albo

„Art. 2. Postępowania w sprawach o przyznawanie i unieważnianie Karty Polaka wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy prowadzone są na podstawie przepisów dotychczasowych.”;

3) w art. 3 ustawodawca zachowuje czasowo w mocy obwieszczenie wydane na podstawie art. 13 ust. 4 ustawy o Karcie Polaka.

Reguły czasowego zachowania w mocy określone w Zasadach Techniki Prawodawczej dotyczą aktów wykonawczych. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji jedynymi aktami wykonawczymi są rozporządzenia. Obwieszczenie nie jest aktem normatywnym, zatem zmiana przepisu ustawy nie ma wpływu na jego moc obowiązującą.

Propozycja poprawki:

– skreśla się art. 3

Aldona Figura

Główny legislator